NORAKSTS
Lieta Nr.A42445508
(A2077-09/4)

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2009.gada 3.decembrī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese D.Ābele,

piedaloties atbildētāju Latvijas Republiku pārstāvošās iestādes – Autotransporta inspekcijas – pilnvarotajai pārstāvei *J.L.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA „Celtniecība, rekonstrukcija un transports" pieteikuma par Autotransporta inspekcijas 2007.gada 3.decembra lēmuma Nr.157 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Autotransporta inspekcijas 2007.gada 3.decembra lēmumu Nr.157 (turpmāk – Lēmums) atstāts negrozīts Autotransporta inspekcijas Kontroles daļas 2007.gada 3.oktobra lēmums Nr.11J/BA 405514, ar kuru SIA „Celtniecība, rekonstrukcija un transports" uzlikts naudas sods Ls 5 000 apmērā saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.^{33}panta desmito daļu.

Lēmumā konstatēts, ka 2007.gada 27.augustā ap plkst.15:00 Ventspilī, Stacijas laukumā l transportlīdzeklim Scania 113 ar valsts reģistrācijas numuru */reģistrācijas numurs/* (turpmāk – a/m Scania) tika veikta transportlīdzekļa faktiskās masas kontrole ar portatīvajiem svariem HAENNI WL 103 un konstatēts pārkāpums - vienass tilta slodze dzenošajam tiltam 14000kg. Atrēķinot pieļaujamo kļūdu +/- 5%, viena tilta slodze dzenošajam tiltam sastāda 13300 kg, pieļaujamo 11,5 t vietā. Kļūda - 700 kg. Pārsvars - 1800 kg. Minēto faktu apliecina mērījuma čeka Nr.17 izdruka.

Lēmumā secināts, ka SIA „Celtniecība, rekonstrukcija un transports" piemērotais soda mērs atbilst nodarītajam pārkāpumam un pieņemtais lēmums ir pamatots.

[2] 2008.gada 7.janvārī Administratīvajā rajona tiesā saņemts SIA „Celtniecība, rekonstrukcija un transports" (turpmāk – pieteicējs) pieteikums par Lēmuma atcelšanu, kurā norādīti šādi apsvērumi.

[2.1] Atbilstoši SIA „Celtniecība, rekonstrukcija un transports" piederošās kravas a/m Scania tehniskajiem dokumentiem automašīnas, puspiekabes un kravas pieļaujamais kopējais svars ir 37 650 kg uz 5 tiltiem. Savukārt Latvijas Valsts Ceļu izdotajā atļaujā Nr. l-45860/2007 norādīts, ka ar šo automašīnu var vest 40 000 kg.

[2.2] 2007.gada 27.augustā, veicot kravas iekšzemes komercpārvadājumu maršrutā no Ventspils uz Rīgu, ar pieteicējam piederošo a/m Scania tika pārvadāti dzelzsbetona paneļi, kuru kopējais svars bija 20 800 kg (šo svaru apliecina dzelzsbetona paneļu pase). Pieteicējs, pārvadājot šo kravu, nepārkāpa noteikumus par transportlīdzekļa sastāva pieļaujamo faktisko masu. Tas ir lielums, ko kravu pārvadātājs, iepazīstoties ar tā rīcība esošajiem transportlīdzekļa tehniskajiem dokumentiem un kravas svaru apliecinošajiem dokumentiem, var vienkārši konstatēt un tādējādi pārliecināties, vai netiek pārkāptas satiksmes drošības un autotransporta līdzekļa ekspluatācijas prasības.

[2.3] Sods par administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts LAPK 149.^{33} panta desmitajā daļā, ir jāpiemēro kravas nosūtītājam nevis kravas pārvadātājam.

[2.4] Iestādei bija pienākums noskaidrot, kurš bija atbildīgs par konkrētās kravas iekraušanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām par atļauto svaru. Tomēr iestāde savā lēmumā nav norādījusi pamatojumu, kādēļ pie administratīvās atbildības saukts tieši kravas pārvadātājs nevis nosūtītājs. Kravu pārvadātājs, veicot kravu ārējo apskati saskaņā ar Autopārvadājumu likuma 12.panta trešo daļu, nevarēja redzēt, ka krava nav iekrauta proporcionāli uz visiem tiltiem.

[2.5] Pamatojuma trūkums lēmumā būtu atzīstams par būtisku trūkumu, kas būtu par pamatu lēmuma atzīšanai par prettiesisku un atceļamu, jo iestāde lēmumā nav iekļāvusi visu nozīmīgo lietas faktisko un tiesisko apstākļu izklāstu un to izvērtējumu. Turklāt iestāde ne tikai nav formāli norādījusi minētos apstākļus, bet vispār tos nav noskaidrojusi un analizējusi, tādēļ nepareizi noteikusi pārkāpuma subjektu

[3] Atbildētāju pārstāvošā iestāde – Autotransporta inspekcija - rakstveida paskaidrojumā tiesai prasību neatzīst, uzskata pieteikumu par nepamatotu un noraidāmu.

[4] Uz tiesas sēdi pieteicēja pārstāvis nav ieradies. Par tiesas sēdes laiku un vietu pieteicējam paziņots savlaicīgi likumā noteiktā kārtībā (lietas lapa 55). Tiesa atzīst, ka nepastāv Administratīvā procesa likuma 268. un 269.pantā minētie apstākļi lietas izskatīšanas atlikšanai un lietas materiāli ir pietiekami, lai lietu izskatītu bez pieteicēja pārstāvja klātbūtnes tiesas sēdē.

Tiesas sēdē atbildētāju pārstāvošās iestādes pārstāve pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un paskaidrojumā tiesai norādītajiem apstākļiem.

Motīvu daļa

[5] Noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, tiesa secina, ka pieteikums nav pamatots, taču tas ir daļēji apmierināms un pārsūdzētais lēmums ir grozāms.

[6] Tiesa konstatē šādus faktiskos apstākļus:

[6.1] 2006.gada 1.novembrī starp pieteicēju un A/S „BMGS" noslēgts līgums (lietas lapa 20-22) par autotransporta un celtniecības mehānismu pakalpojumiem.

[6.2] HAENNI portatīvo auto svaru WL 103 izdrukā Nr.17, datēta ar 2007.gada 27.augustu, 2.ass svars fiksēts 14 000 kg, kopējā masa - 36 950kg (lietas lapa 36).

[6.3] 2007.gada 27.augusta Kravas pārvadājumu aktā Nr.056129 (lietas lapa 37) a/m Scania konstatēta pilna masa 36 500 kg, puspiekabei (reģistrācijas valsts nr.*/reģistrācijas numurs/*) pilna masa - 36 500kg.

[6.4] 2007.gada 27.augusta administratīvā pārkāpuma protokolā Nr.BA 405514 (lietas lapa 35) konstatēts, ka 2007.gada 27.augustā ap plkst.15:00 Ventspilī, Stacijas laukumā 1, *V.K.* vadīja SIA „Celtniecība, rekonstrukcija un transports" piederošo transportlīdzekli a/m Scania, veicot kravas iekšzemes dzelzsbetona plātņu komercpārvadājumu maršrutā Ventspils-Rīga. Nosūtītājs AS „BMGS" (Ventspils) un saņēmējs AS „BMGS" (Rīga). Pavadzīmes numurs nav norādīts, izdota 2007.gada 27.augustā. Veicot transportlīdzekļa faktiskās masas svēršanu uz portatīvajiem auto svariem HAENNI (plātņu numuri SN-4138 un SN-4140), tika konstatēts pārkāpums - vienas tilta slodze dzenošajam tiltam 14 000kg. Atrēķinot pieļaujamo kļūdu - 5%, vienas ass tilta slodze dzenošajam tiltam sastāda 13 300 kg, pieļaujamo 11,5 t vietā. Kļūda - 700 kg. Pārsvars - 1800 kg. Mērījuma čeks Nr.17.

[6.5] Saskaņā ar transportlīdzekļa reģistrācijas apliecību Nr.AE0142725 (lietas lapa 18) a/m Scania pilna masa 17 000 kg un pašmasa 10 650 kg. Saskaņā ar transportlīdzekļa reģistrācijas apliecību Nr.AD0588983 (lietas lapa 19) puspiekabes konteinervedēja, valsts reģistrācijas numurs */reģistrācijas numurs/*, pilna masa 36 500 kg un pašmasa 6 200 kg.

[6.6] 2007.gada 3.oktobrī pieņemts sākotnējais lēmums (lietas lapa 40).

[6.7] 2007.gada 25.oktobrī pieteicējs apstrīd sākotnējo lēmumu (lietas lapa 13-14).

[6.8] 2007.gada 3.decembrī tiek pieņemts Lēmums (lietas lapa 9-12).

[6.9] Neautomātiskajiem riteņu slodzes svariem HAENNI WL-103, plātņu sērijas numuri no 4135 līdz 4144, ir izsniegts atbilstības sertifikāts un atbilstības deklarācija (lietas lapa 62-67), pieļaujamā kļūda saskaņā ar Vispārējiem padomiem pareizai svēršanai ar portatīvajiem riteņu slodzes svariem ir 5% (lietas lapa 68-87).

[7] Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 "Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – CSN) 208.punkts noteic, ja kravas automobiļu, kuru pilna masa pārsniedz 3,5 tonnas, autobusu un to piekabju, kā arī transportlīdzekļu sastāvu gabarīti ar kravu vai bez tās, ar noņemamo aprīkojumu vai bez tā, faktiskā masa vai ass slodze pārsniedz šo noteikumu 3.pielikumā noteiktos lielumus, atļauja braukšanai pa ceļiem jāsaņem normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Atļaujas netiek izsniegtas dalāmu kravu pārvadājumiem ar transportlīdzekļiem, kuru gabarīti pārsniedz šo noteikumu 3.pielikumā noteiktos lielumus.

Saskaņā ar CSN 3.pielikuma 9.3.punktu vienass tilta slodze dzenošajam tiltam ir 11,5 t.

LAPK 149.[33]panta desmitā daļa (redakcijā uz pārkāpuma izdarīšanas un Lēmuma pieņemšanas brīdi) noteic, ka par kravas pārvadāšanu bez noteiktā kārtībā izsniegtas atļaujas, pārsniedzot noteikto transportlīdzekļa (transportlīdzekļu sastāva) pieļaujamo faktisko masu par 6 tonnām vai vairāk vai ass slodzi par 1,5 tonnām vai vairāk, – uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no divsimt līdz četrsimt latiem, kravas pārvadātājam vai nosūtītājam – fiziskajai personai – no četrsimt līdz piecsimt latiem, bet kravas pārvadātājam vai nosūtītājam – juridiskajai personai – no pieciem tūkstošiem līdz desmit tūkstošiem latu.

Tātad, lai pieteicēju sauktu pie administratīvās atbildības par LAPK 149.[33]panta desmitajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu, nepieciešams konstatēt, ka ir pārvadāta krava bez noteiktā kārtībā izsniegtas atļaujas, pārsniedzot noteikto transportlīdzekļa (transportlīdzekļu sastāva) pieļaujamo faktisko masu par 6 tonnām vai vairāk vai ass slodzi par 1,5 tonnām vai vairāk.

[8] Lietā nav strīda par faktiskajiem apstākļiem [6], t.sk., par to, ka 2007.gada 27.augustā a/m Scania ar piekabi veica iekšzemes kravas pārvadājumu maršrutā Ventspils-Rīga.

Lietā ir strīds par to, vai pieteicējs kā pārvadātājs ir atbildīgs par to, vai krava tika iekrauta proporcionāli un vai pārsniedza svaru uz asīm, proti, strīds ir par to, vai Lēmums ir tiesisks.

[9] Atbilstoši LAPK 243.pantam pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Šos faktus konstatē ar šādiem līdzekļiem: ar protokolu par administratīvo pārkāpumu, ar tās personas paskaidrojumiem, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ar cietušā un liecinieku liecībām, eksperta atzinumu, lietiskajiem pierādījumiem, protokolu par priekšmetu un dokumentu izņemšanu, citiem dokumentiem, kā arī pārkāpumus fiksējošiem tehniskiem līdzekļiem (braukšanas ātruma noteikšanas mērierīces, mērierīces alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, foto, video u.tml.).

[10] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus, atzīst, ka ar lietā esošajiem pierādījumiem (administratīvā pārkāpuma protokolu [6.4] un svēruma izdruku [6.2]) ir pierādīts, ka SIA „Celtniecība, rekonstrukcija un transports" piederošā a/m Scania ar piekabi 2007.gada 27.augustā veica pārvadājumu pa autoceļu Ventspils-Rīga, transportlīdzekļa vienass tilta slodze dzenošajam tiltam - 13 300 kg pieļaujamo 11,5 t vietā, pārsvars - 1800 kg.

[11] Pieteicējs nav iesniedzis iestādei vai tiesai lielgabarīta un smagsvara pārvadājumu atļauju, kura dotu tiesības pārsniegt CSN 3.pielikumā reglamentēto slodzi uz asi. Lietā nav pierādījumu tam, ka pieteicējam šāda atļauja jebkad tikusi izsniegta. Līdz ar to izriet, ka a/m Scania ar piekabi 2007.gada 27.augustā, veicot pārvadājumu maršrutā Ventspils-Rīga, nebija tiesību pārsniegt CSN 3.pielikumā reglamentētos kravas transportlīdzekļu sastāvam noteiktos transportlīdzekļa ass slodzes lielumus.

[12] Autopārvadājumu likuma 12.panta trešā daļa noteic, ka, pieņemot kravu pārvadāšanai, pārvadātājs pēc nosūtītāja pieprasījuma uzrāda viņam pārvadājuma tiesības apliecinošus dokumentus. Pārvadātājam jāpārbauda, vai krava autotransporta līdzeklī iekrauta un nostiprināta atbilstoši satiksmes drošības un autotransporta līdzekļa ekspluatācijas prasībām. Ja pārvadātājs, veicot ārējo apskati, konstatējis, ka krava iekrauta un nostiprināta nepareizi un ir apdraudēta tās saglabāšana, viņa pienākums ir par to ziņot nosūtītājam. Nosūtītājam pēc pārvadātāja pieprasījuma jānovērš kravas iekraušanā un nostiprinājumā konstatētie trūkumi. Kravas izvietošanas un nostiprināšanas noteikumus izdod Ministru kabinets. Savukārt šī panta ceturtā daļa noteic, ja nosūtītājs atsakās novērst kravas iekraušanā un nostiprinājumā konstatētos trūkumus vai ja krava neatbilst šā panta pirmās daļas noteikumiem, pārvadātājs ir tiesīgs atteikties no šīs kravas pārvadāšanas un uzskatīt kravu par nenodotu pārvadāšanai. Par to izdarāma atzīme kravas transporta dokumentos.

Tiesas ieskatā no šīm normām izriet, ka pārvadātājam ir pienākums pārbaudīt to, vai krava ir iekrauta atbilstoši normatīvo aktu prasībām, t.sk., vai tā nepārsniedz pieļaujamo maksimālo svaru uz asīm, tādēļ ir noraidāms pieteicēja iebildums, ka pieteicējs kā pārvadātājs nav atbildīgs par pareizu iekraušanu un svara sadalījumu pa asīm. Arī tas, ka starp pieteicēju un kravas nosūtītāju AS „BMGS" ir noslēgts civiltiesisks līgums (lietas lapa 20-22), saskaņā ar kura 2.8.punktu pasūtītājs nodrošina kravas izkraušanu un iekraušanu, nevar būt par pamatu pieteicēja atbrīvošanai no Autopārvadājumu likuma 12.pantā noteiktajiem pienākumiem.

[13] Saskaņā ar LAPK 8.panta otrās daļas 1.teikumu aktiem, kas mīkstina atbildību par administratīvajiem pārkāpumiem vai atbrīvo no tās, ir atpakaļejošs spēks, tas ir, tie attiecas arī uz pārkāpumiem, kas izdarīti pirms šo aktu izdošanas.

Tiesa konstatē, ka uz pārkāpuma izdarīšanas brīdi un Lēmuma pieņemšanas brīdi LAPK 149.[33]panta desmitās daļas sankcija kravas pārvadātājam – juridiskajai personai par kravas pārvadāšanu, pārsniedzot noteikto transportlīdzekļa (transportlīdzekļu sastāva) ass slodzi par 1,5 tonnām vai vairāk, bija no pieciem tūkstošiem līdz desmit tūkstošiem latu. Šobrīd spēkā esošās LAPK 149.[33]panta astotās daļas (*noteic, ka par autopārvadājuma veikšanu, pārsniedzot noteikto transportlīdzekļa (transportlīdzekļu sastāva) pieļaujamo faktisko masu no 2 līdz 5 tonnām vai ass slodzi no 0,5 līdz 2 tonnām, vai tilta slodzi, ja atsevišķi nav noteikta katras tilta ass pieļaujamā slodze, no 1 tonnas līdz 3 tonnām, —uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam no piecdesmit līdz simt divdesmit pieciem latiem, kravas pārvadātājam — no četrsimt līdz tūkstoš latiem vai nosūtītājam — fiziskajai personai — no simt līdz divsimt piecdesmit latiem, bet juridiskajai personai — no četrsimt līdz tūkstoš latiem)*, kas paredz atbildību par ass slodzes pārsniegšanu no 0,5 līdz 2 tonnām, sankcija kravas pārvadātājam juridiskajai personai ir naudas sods no četrsimt līdz tūkstoš latiem.

Tādējādi tiesas ieskatā, izvērtējot administratīvā pārkāpuma faktiskos apstākļus un lietderības apsvērumus, ir pamats lemt par LAPK 8.panta piemērošanu.

[13.1] LAPK 32.panta otrā daļa noteic, ka, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantiskos apstākļus, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Tiesa konstatē, ka iestāde ne sākotnējā lēmumā, ne administratīvā pārkāpuma protokolā nav konstatējusi ne atbildību pastiprinošus, ne mīkstinošus apstākļus.

Ievērojot iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka Lēmums ir grozāms daļā par administratīvo sodu, nosakot minimālo LAPK 149.[33]panta astotās daļas sankcijā paredzēto sodu – naudas sodu Ls 400 (četri simti latu) apmērā.

[13.2] Līdz ar to tiesa atzīst, ka lietā ir pierādīts, ka pieteicējs ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība šobrīd paredzēta LAPK 149.[33]panta astotajā daļā, tādēļ ir noraidāms pieteicēja lūgums par Lēmuma atcelšanu. Taču, ievērojot LAPK 8.pantā noteikto, ir samazināms piemērotā naudas soda lielums.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.–251., 289.–291.pantu, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 5.punktu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

apmierināt daļēji SIA „Celtniecība, rekonstrukcija un transports" pieteikumu par Autotransporta inspekcijas 2007.gada 3.decembra lēmuma Nr.157 atcelšanu.

Grozīt Autotransporta inspekcijas 2007.gada 3.decembra lēmumu Nr.157 (2007.gada 27.augusta administratīvā pārkāpuma protokols Nr.BA 405514) daļā par administratīvo sodu un samazināt naudas sodu līdz Ls 400 (četri simti lati). Pārējā daļā Autotransporta inspekcijas 2007.gada 27.augusta lēmumu Nr.157 atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese D.Ābele